

LLIBERTAT

òrgan oficial antifeixista del consell municipal

Blum i els seus amics
polítics diran el que vul-
guin sobre llur actuació
en relació a Espanya.
La seva consciència,
però, en tant que socia-
listes, no estarà pas
tranquil·la.

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
Barrer de Barcelona, 18 — Teléfon n.º 255

ANY II — Mataró, divendres 29 octubre 1937 — NUM. 395

NÚMERO SOLT: 15 cts
SUBSCRIPCIÓ: 2'50 PEsSETES MES

Els Governos legítims

Guglielmo Ferrero, a «La Dépêche» tolosenca, ha publicat un article comentant els esforços que fan algunes personalitats angleses per tal de trobar una solució que posi fi a la guerra espanyola. Concretament, l'il·lustre historiador es refereix a la idea que apuntava sir Herbert Samuel d'establir a Espanya «un nou règim que es consagri a una obra de reconstrucció i de pacificació, sense exercir represàlies».

Ferrero recorda les eleccions que hi han hagut a Espanya, després de la caiguda de la monarquia, amb les quals el poble espanyol ha intentat cercar un equilibri polític enmig de les dificultats nombroses i complexes.

La rebel·lió de l'exèrcit ha posat fi a tots aquests esforços. Una part de la opinió francesa i anglesa ha demostrat la seva simpatia pels revoltats, donant ales a llur follia. Després del fracàs del cop d'Estat, i gràcies a aquestes simpaties i a d'altres ajuts, els generals espanyols han transformat la rebel·lió en una guerra.

«Es que hom creu, a Anglaterra — es pregunta Ferrero — que els generals sublevats acceptaran una República democràtica, després d'haver vessat torrents de sang i arruïnat Espanya per a enderrocar la que ja existia? Voler donar a Espanya un govern tolerant i conciliador i deixar abatre les institucions liberals i democràtiques, que només elles tenen la possibilitat de donar-lo, és una contradicció evident. Poesia, i no política.»

Ferrero atribueix les crisis polítiques actuals a la caiguda de les monarquies europees. Algú podrà lamentar el fet, però aquest és irreparable.

«L'error de la política europea després del 1914 — diu Ferrero — ha estat el de no tenir en compte aquesta crisi inevitable i les seves conseqüències. Si hom ho hagués tingut en compte, hom hauria comprès que la política general de tots els Estats havia d'inspirar-se en el gran principi amb el qual Talleyrand reeixí, el 1814 i 1815, a salvar l'Europa: que l'ordre i la pau no són possibles a Europa, a condició només que tots els Estats tinguin governos legítims.»

«... Per això era un interès general d'Europa que el Govern legítim sortís del sufragi popular, pogués resistir a Espanya, malgrat les seves imperfeccions, contra la més perillosa de les formes d'usurpació, la sublevació de l'exèrcit, que només podria acabar, a Espanya com a tot arreu, en una dictadura sense cap base de dret, i per consegüent violenta i perillosa, no solament per a Espanya, sinó també per als seus veïns. Aquest era l'únic mitjà d'assegurar a Espanya un Govern tan moderat i conciliador com l'estat actual del món ho permet, i que no hauria estat pas massa inquietant pels seus veïns.»

Guglielmo Ferrero acaba dient que si Anglaterra hagués vist així l'afer de Espanya hauria pogut fer molt per l'ordre d'Europa, sense violar cap tractat, sense perjudicar cap interès legítim i sense donar a cap potència un pretext seriós de guerra.

«Doña Urraca», model...

L'exemple de Queipo ha donat el seu fruit. Les senyorettes feixistes, entre elles «doña» Urraca Pastor, s'han llançat per la relliscosa pendent de la xarrameca. Cadascuna en el seu to, cadascuna segons el seu timbre de veu, es dirigeixen per ràdio a les seves amistats. A les senyorettes o senyorltingues s'han unit les senyores, les senyores respectables que estan disposades a deixar d'ésser-ho. Al costat de la postura de les ex col·legiales dels col·legis de monges, les paraules varonils de les senyores o senyores dels ex generals. La ne-na del «generalísimo» atipla la seva veu per tal de semblar se al seu pare. «Doña» Urraca parla en veu baixa i profunda. Ella vol un Imperi, un Imperi com cal, capaç de tornar la plenitud i la joventut perduda i malmesa a quantes Urracas l'escolien embabiecades.

L'«A B C» sevillà es mostra tot co-

foi. La seva alegria no té límits. Per a «A B C» sempre fou una preocupació preferent la dona. Fins ara fou el seu ideal la dona callada, submissa, insignificant. En aquests moments «A B C» necessita una altra mena de dones. En «doña» Urraca sembla que ha trobat la model. Llegiu el que diu en el seu número del dia 15:

«A los muchos y brillantes alardes de caridad y patriotismo que Burgos viene ofreciendo, hay que añadir para alabarla y aplaudirla con entusiasmo la campaña de charlas femeninas y nocturnas ofrecida por Radio y en las que lucen su fe cristiana y su fervor patriótico distinguidas señoras y señoritas del frente de Propaganda.

Facilidad de expresión, vehemencia fervorosa y patriotismo palpitan en las charlas de las que hasta hora han sido autoras las señoras y señoritas de Caresga (Pilar), Maria Urraca Pastor, Díez Conde, Franco (Pi-

Unitat en l'ajuda

El Comitè local del Socors Roig Internacional s'ha vist sorprès amb un solt publicat a LLIBERTAT, pels companys de la nova organització d'ajuda «Solidaritat Internacional Antifeixista».

La nostra sorpresa no ha tingut límits perquè els al·ludits companys no ignoren que el S. R. I. realitza tota aquesta obra que ells exposen en la seva nota, i que per tant no vénen a «omplir un buit» que no existeix, tota vegada que la nostra Organització controla i ajuda milers de refugiats, presta assistència a Hospitals de Sang i dona el seu escalf i ajut incondicional a tots els lluitadors que surten dels seus països fugint del poder despòtic del feixisme.

Per aquest motiu, després de les múltiples necessitats creades per la guerra, mai amb major motiu s'imposa la necessitat d'unificar l'ajuda i no crear noves organitzacions que serveixin per a dividir, intensificar el sectarisme i crear dificultats a l'obra que de cara a les exigències creades devem realitzar estretament units. Prova evident del nostre antisectarisme i unió, és que al Socors Roig Internacional hi estan representats tots els sectors antifeixistes menys els companys de la S. I. A., que tenen les portes obertes de la nostra Organització, per a fiscalitzar tots els treballs i laborar en pro dels que ens exigeixen l'unificació en l'ajuda perquè aquesta sigui eficaç i trobin el màxim dels seus beneficis, els ferits i refugiats. Un sector polític o sindical poden crear quantes organitzacions d'ajuda creguin convenientes, però no sense que nosaltres demostrem sortir al pas dient que aquest procedir és equivocat, improcedent i innecessari.

Comitè Local
del Socors Roig Internacional

COMPRO

Màquines d'escriure portàtils i d'oficina, màquines de sumar, de calcular i aparells multicopistes.
Raó: Argüelles, 34 Mataró.

lar) z algunas más que tienen pedida la palabra, que Dios bendiga, como nuestra Madre Patria ha de agradecerse.»

No se sap de qui hagi pogut sortir la idea de la xarrameca femenina. La idea o la suggestió que siguin nocturnes ningú no li ho discuteix a la gentil i avalotadora «doña» Urraca Pastor. Pastor i ramat al mateix temps a l'Espanya «nacionalista».

Igualtat davant el sacrifici

Si es pot parlar d'un Decret ben rebut pel poble, ací hi ha el que ha dictat el ministeri de Defensa Nacional relatiu a les exempcions en el compliment dels deures militars.

Les famoses «influències», flagell de la tradicional política espanyola, és necessari que es deturin arran de les trinxeres. En la contribució al sacrifici no hi ha d'haver privilegiats. Aquests potser existeixen sota la fèrula de Franco. Allí els senyorets es reserven per a les ràtzies còmodes de la reraguarda. Però sota la República, règim que és reclama de la igualtat, els senyorets — els nous senyorets —, els nostres «fils a papà» — han d'anar també al front, car d'altra manera hom es moraria cruelment del poble.

A França, a Anglaterra, durant la guerra gran, aquesta igualtat davant del sacrifici fou escrupolosament observada. Entre els combatents heroics, àdhuc entre els morts, hom hi comptà fills, germans i allegats de les primeres figures polítiques del país. En nacions d'un clima moral elevat, el fet aquest no ha de causar estranyesa a ningú. La guerra és quelcom massa seriós per a aplicar-hi els procediments de la camaderia, per a collir-hi els beneficis de l'amistat.

El grau de ciutadania ha de guanyar-se al front. El decret del ministeri de Defensa és la millor garantia d'honestedat. Cal aplicar-lo rigorosament i cal també que l'esperit que l'ha dictat es faci extensiu a zones que literalment no estan compreses en el text de la llei. Per exemple, si els ascensos militars generalment són per a premiar l'heroisme dels combatents, no és just que hi hagi qui a la rera-guarda vagi col·leccionant galons i estrelles, sense haver posat mai ni un peu a la trinxera. La «Gaceta» no ha de prestar-se a posar el vist i plau a aquests ascensos.

I, encara, posats a parlar d'exempcions, hem de referir nos a uns casos concrets i terriblement vidents. A molts pobles catalans — i, naturalment, molt més a la ciutat de Barcelona — hi ha nombre de refugiats compresos en les lleves mobilitzades que, en virtut d'ignorem quines negligències, es passegen tranquil·lament, com si la guerra no anés per ells.

Cal que la igualtat sigui quelcom més que un mot engrescador. L'hem de transformar en un fet tangible, que no deixi lloc a dubtes ni a mals pensaments.

— ¿Voleu comprar un paraigua a bon preu? Aneu a la Cartuja de Sevilla, que allà el trobareu.

Informació local

DIETARI

Un amic ens deia que l'altre dia el poc honorable consogre d'Alcalà Zamora comentava sarcàsticament que Mataró i Calella feia disset dies que estàvem sense pa.

¿Val la pena de parlar-ne, no del pa, sinó del crapulós locutor de Sevilla?

Creuríem que no paga el tret si no fos que sospitem que l'eco de la sàdica riallada amb que fou subratllat el, diem-ne discurs, hauà fet forat en alguna mentalitat simplista, a part de les pessigolles que haurà provocat en el subconscient dels feixistes vergonyants que es parteixen amb nosaltres—que se l'han de partir vulguin o no—el poc pa i la molta penúria que és obta del feixisme.

Ah, però, que no es faci il·lusions ningú, per molt assabentat que es consideri!

El territori dominat per alemanys, italians, moros, somalis, portuguesos, eritreus, sicatis presidiables de totes les nacionalitats... i «nacionalistes» espanyols no és pas una sucursal del Paradís: passa pel les angúnies, les privacions i la misèria de la guerra, no pas com nosaltres, els matoronins i els calellencs que «fa disset dies que no tenim pa», sinó molt més, malgrat les facilitats que els dona la protecció que reben de l'estranger.

Per una part, no és cap secret que la protecció feixista no té res de generosa. Els queviures arriben als ports de Màlaga i Cádiz, i traspassen la frontera de Portugal, en comptagotes i amb unes etiquetes que diuen: «Pes d'or».

Això, que no és més que una cosa natural de la guerra i de l'especulació sense entranyes, a l'altra banda de les trinxeres és agreujat pel règim ultrareaccionari que allí té les persones esclavitzades.

Aquesta és la diferència. Mentre ací els que estaven ben peixats per les mol·lícies del privilegi social han d'aguantar la metxa del malestar general com qualsevol ciutadà de quarta o sisena categoria, entre els facciosos tenen primacia els italians, alemanys, etc., considerats amb el distintiu de nacionalistes honoraris, i després toca el torn als militars

Generalitat de Catalunya DEPARTAMENT de FINANCES

Servei Tècnic del Crèdit i de l'Estalvi

Com a conseqüència del Decret de 5 del corrent, relatiu a la Comissió Reguladora de Salaris, ens assabenta el Consell d'Economia que cap empresa no podrà efectuar augmentos en els sous dels seus treballadors, sense la prèvia autorització de l'esmentada Comissió Reguladora.

Per tal que els organismes de Crèdit contribueixin a donar exacte compliment a aquesta disposició i a l'efecte d'evitar possibles abusos en què podrien incórrer algunes empreses poc escrupoloses en donar particulars interpretacions a la llei, d'ací endavant les relacions de sous que hom acompanya per a justificar pagaments de quantitats destinades a honoraris d'una empresa comercial o industrial, caldrà que portin l'aval del Delegat de la Generalitat respectiu, en aquesta forma:

«Certifico, sota la meua responsabilitat, que els sous que s'esmenten en la present relació no han estat objecte de cap augment». (Signatura del Delegat).—Barcelona, 21 d'octubre del 1937.—Generalitat de Catalunya.—Servei Tècnic del Crèdit i de l'Estalvi.

Els Bancs que sotassignen, es complauen en fer pública aquesta disposició, per tal d'evitar els consegüents entorpiraments en el pagament de quantitats destinades a setmanals.

Mataró, 26 d'octubre del 1937.

Banca Arnús - Banc Espanyol de Crèdit - Banc Hispano Colonial
Banc Urquijo Català - Majó Geimans - Caixa d'Estalvis de Mataró

LA

Farmàcia i Centre d'Específics ENRICH

F. LAYRET (St. Josep), 30

per evitar molèsties a la seva clientela,
fa avinent que el pròxim DIUMENGE
restarà tancada tot el dia.

Preus econòmics - Telèfon 247 Servei a domicili

més o menys espanyols, als representants de Déu, als rics, als que no ho són tant...

I per als obrers, per a les úniques persones decentes que mal viuen prop del Queipo treballant deu i dotze hores diàries, perquè ell i els seus comparses puguin embrutir-se en disbauxes i bacanals, no resta més que les sobres... i les sobres són allà l'esquelet de la misèria, perquè els jornals són de fam, les jornades interminables i els preus tant alts!...

A Mataró i a Calella fem badalls, però ningú no ens tira els rots a la cara, perquè ací no existeix la insolència dels farts...—P.

MORALES PAREJA — XERES

Demaneu sempre:

CONYAC POPULAR

CONYAC EXTRA Morales Pareja

CONYAC JULIO CÉSAR

Dipositari: MARTÍ FITÉ — MATARÓ

—No es pot dir blat que no sigui al sac i ben lligat; el mateix succeeix amb les botifarres que fan a l'Establiment de Carns i Cansaladeria del carrer de Sant Joaquim, núm. 55; no es pot apreciar la seva qualitat fins que s'han provat.—T. 292 R.

AJUNTAMENT DE MATARÓ

Serveis Militars

D'ordre de la Caixa de Recluta número 26 de Barcelona han de presentar-se a concentració per ésser destinats a Cos tots els minyons pertanyents als reemplaços dels anys 1930

al 1936 que estaven mobilitzats per treballar en Indústries de Guerra i que no tinguin autorització directa lliurada pel Ministeri de Defensa Nacional, deuen comparèixer demà dissabte, dia 30, a les 10 del matí, a l'esmentada Caixa de Reclutament, carrer de Sicília n.º 18 de Barcelona.

Mataró, 29 d'octubre del 1937.—L'Alcalde, Ramon Molist.

Per 50 cèntims podeu fer un bon obsequi, amb

ILURENCS

postre matoroní

Demaneu-los en les bones tendes de queviures. — Fabricats per PASTISERIA BATET.

ALCALDIA DE MATARÓ.—Anunci.—Cooperativa d'Obrers Sabaters demana permís per a la instal·lació d'una màquina accionada per un electre-motor de 1 HP., en la casa n.º 24 bis del carrer de Barcelona.

Ço que s'anuncia per a que puguin formular-se les reclamacions procedents, per escrit, en la Secretaria municipal dintre els 15 dies a comptar del següent a la publicació d'aquest anunci al diari local LLIBERTAT.

Mataró, 27 d'octubre del 1937.—L'Alcalde, Ramon Molist.

CONYAC POPULAR
CONYAC EXTRA
CONYAC JULIO CÉSAR

de la casa xeressana

MORALES PAREJA

Dipositari: MARTÍ FITÉ — MATARÓ

AJUNTAMENT DE MATARÓ Conselleria de Proveïments AVIS

Es posa a coneixement de tots els ciutadans que demà dissabte, dia 30, a la tarda, tindrà lloc als establiments de costum, la venda de mongetes. La ració a lliurar és de 200 grams per persona a raó de 6 pessetes quilo, havent de presentar per adquirir les etiquetes de llegums corresponent a la setmana actual.

Els comerciants deuran presentar les liquidacions de les vendes efectuades durant els dies 2 i 3 del proper novembre. Així mateix es notifica als esmentats comerciants que en els mateixos dies deuran presentar la liquidació relativa a la venda de sèmo-la darrerament efectuada.

Mataró, 29 d'octubre del 1937.—El Conseller Regidor, Josep Calvet.

DARRERA HORA

545 tardó

Al front del Centre

MADRID.—Ahir a les quatre de la tarda es va produir una segona voladura a l'edifici de l'Hospital Clínic.

Hom no sap si el varen provocar els facciosos mateixos o si va produir-se per haver fet explosió algun dipòsit d'armes o municions que hagués quedat aïllat per l'explosió del matí. Encara que sembla més aviat que va ésser el primer.

Els tècnics alemanys devien sospitar que tal com quedava el segon quiròfan, podia servir un dia de posició d'atac admirable per les tropes republicanes i per això el volaren.

L'artilleria llançà els obusos sobre la capital durant un curt espai de temps i des d'aleshores hi ha tranquil·litat absoluta a tots els fronts del Centre fins a l'hora que recullim aquesta informació.—Febus.

El Cap del Govern

VALENCIA.—Aquest matí el cap del Govern, Dr. Negrin, ha visitat el port de València i totes les instal·lacions que hi ha en aquell lloc.—Febus.

La «Gaceta»

VALENCIA.—Des de demà, la «Gaceta de la República» sortirà editada a Barcelona.—Febus.

Els desertors

MADRID.—El Sindicat d'Advocats de la U. G. T. ha expulsat a Joan Pablo Garcia, president del Tribunal Popular de Gijón, per haver desertat del seu lloc.—Febus.

El Comitè d'enllaç Socialista-Comunista

VALENCIA.—S'ha reunit el Comitè d'enllaç Socialista-Comunista, acordant entre altres coses, veure amb satisfacció que el P.S.U. de Catalunya hagi acceptat formar part del Comitè per millor coordinar els esforços que són necessaris a l'hora actual i haver designat per delegats a Rafael Vidiella i Miquel Valdés.

Adreçar-se a les Internacionals Socialista i Comunista sol·licitant la constitució d'un organisme que organitzi d'una manera ràpida i pràctica l'ajut al proletariat d'Espanya que es bat contra el feixisme.

Nomenar representants que assisteixin al proper Congrés de la U. G. T. de Catalunya i saludar al Comitè de Solidaritat Internacional amb motiu del míting que va celebrar-se dies passats a París.—Febus.

AMETLLES

ES COMPREN
CONFITERIA BARBOSA

Avis important

Advertim als nostres comunicants que si volen veure llurs notes publicades el mateix dia, cal que ens les trametin abans de les 4 de la tarda. Només així els podrem complaure, com és el nostre desig, mentre no ens privi de fer-ho l'extensió del comunicat.

Cal tenir present que les notes han d'ésser escrites amb tinta i per una sola cara del paper.

Informació del dia

facilitada per les Agències FABRA i FEBUS per conferències telefòniques

Barcelona

4 tarda

Les bateries de Portbou han abatut un hidroavió facciós que ha anat a cremar-se en territori francès

Comunicat del Ministeri de Defensa Nacional:

En intentar l'aviació facciós bombardar Portbou, les nostres bateries obriran foc i als pocs disparats s'observà que fou tocat un hidro rebel, el qual fugí, internant-se a França i que després volgué daval·lar a la mar i caigué, no obstant, voltat de grans flames.—Febus.

Front de Terol

El mal estat de les línies enemigues

ALCORISA.—(De l'enviat de Febus).—La jornada ahir transcorregué sota la pluja. Amb tot, no hi hagué tranquil·litat, car a tots els sectors d'aquesta zona ha trobat el canó, i ha alternat amb foc de fuselleria i metralladora.

Les nostres bateries han disparat damunt una caravana que per la carretera de Calamocha es dirigia a Vivel del Río, i s'ignora el resultat. Al seu torn, els canons enemics han fet foc damunt les nostres posicions amb mala punteria.

Una patrulla lleial efectuà ahir matí un important servei en realitzar una incursió pel camp enemic, i s'ha aprofitat d'algunes bombes de mà i gran quantitat de municions.

Els soldats d'aquesta patrulla han pogut apreciar com el terreny adversari es troba en estat intransitable, i han estat abandonades algunes trinxeres, perquè a causa de les inundacions és impossible romandre-hi.

També han vist xavoies ensorrades i parapets enderrocats; han observat com en la seva reparació treballen gran nombre d'obriers estretament vigilats per soldats alemanys.

Pels sectors d'aquesta zona s'han passat als nostres rengles alguns soldats procedents del camp facciós.

L'aviació enemiga no ha fet acte de presència per aquest front.

Subvencions

El Diari Oficial de la Generalitat publica un decret concedint una subvenció de 20.000 pessetes a la Comissió organitzadora de l'homenatge de Catalunya a la U. R. S. S. per a contribuir a sufragar les despeses dels actes que es celebraran per a commemorar el XX.è aniversari de la instauració del govern dels soviets.

També publica un altre decret concedint una subvenció de 10.000 pessetes al Congrés Internacional de la Dona Antifeixista que s'ha de celebrar a Barcelona.—Fabra.

Prohibició

Per una disposició de la Presidència publicada al Diari Oficial es prohibeix als cotxes dels particulars l'ús de les banderes oficials.—Fabra.

Visites a la Presidència

El President Companys ha rebut les visites del Subsecretari de la Presidència Martí Feced; del conseller de Barcelona Vicenç Bernades; de l'Alcalde i una representació del Ram Tèxtil de Badalona, els quals han fet lliurament de 20.000 pessetes, i d'una representació de Radio Barcelona que ha lliurat 32.801 pessetes, producte d'una recaptació pro-lluita contra el feixisme.—Fabra.

La medalla de la Defensa de Barcelona

L'Ajuntament de Barcelona ha acordat crear una medalla que serà otorgada a les persones que s'hagin distingit per la seva actuació en la defensa de la població civil de Barcelona dels atacs de les agressions feixistes.—Fabra.

De l'atemptat contra Comorera

Han estat posats a disposició del Jutjat corresponent els dotze delinqüents que hi havia a la Prefectura de Policia com a presumptes complicats en l'atemptat contra el conseller Comorera.—Fabra.

Atracament

Un desconegut ha aturat a Artur Agoscuia i amb el pretext de fer-li ensenyar els documents, pistola en mà, li ha fet lliurar 171 pessetes que portava.—Fabra.

Madrid

4 tarda

Els assetjats a la Cuesta de la Reina pretenen inútilment trencar el nostre encerclament

MADRID.—A desgrat del mal temps regnant, l'activitat de l'Exèrcit popular no cessà en quasi tots els sectors del front del centre.

Al nord de la província de Guadalupe els facciosos han pretès atacar aquest matí algunes de les nostres avançades, però han hagut de replegar-se ràpidament i amb moltes baixes a les posicions d'on havien sortit.

La cavalleria republicana ha realitzat alguns serveis de descoberta pel sector d'Almadrones, i ha estat lleument hostilitzada, sense conseqüències per algunes patrulles faccioses que quedaren dissoltes.

Intensíssim canoneig i foc de morter en quasi tots els sectors del Sud del Tajo, tant pel que es refereix al subsector de Toledo com al d'Extremadura.

A la Serra Guadalupe els facciosos han hagut de desistir de portar a terme alguns reconeixements per tal com el foc de fusell i metralladora que des de les nostres posicions se'ls feia ho impedí ràpidament.

Al front del Jarama també hi hagué activitat.

Les posicions faccioses de Glenpuzelos i Sesefia, foren violentament canonejades per les nostres bateries.

Al sector de la Cuesta de la Reina els assetjats han pretès trencar el nostre front que els volta. Inútil ha estat aquesta temptativa de l'enemic.

El tiroteig durava aquest migdia i la nostra cavalleria realitza serveis de descoberta, per tal d'evitar qualsevol sorpresa.—Febus.

Seixanta morts en una topada entre requetés i falangistes

LLOC DE COMANDAMENT (De l'enviat de Febus).—Se sap que en l'acte de concentració del Sindicat Espanyol Universitari, efectuat a Burgos, i en el qual parlà el general Franco, es produïren seriosos incidents, la causa dels quals fou la rivalitat existent entre requetés i falangistes, els quals incidents després han tingut nombroses repercussions.

A Pamplona es produí un xoc entre ambdós bàndols, durant el qual sonaren molts trets, a conseqüència dels quals hi hagué setanta morts.

Ara, per a aconseguir la unitat política desitjada, ha estat expulsat el cap provincial de Falange espanyola tradicionalista, però poca cosa s'ha resolt amb aquesta mesura i altres de la mateixa índole, perquè requetés i falangistes estan sempre barallant-se, i s'ha creat una situació insostenible a les autoritats faccioses de Navarra, on, per altra part, l'escassetat de subsistències i la seva elevació de preus, contribueix a mantenir el descontentament a les masses populars.—Febus.

Així informen els facciosos

MADRID.—Els corresponents anglesos que es troben a Madrid fent informació de guerra, han estat consultats des de les redaccions dels periòdics a Londres arran de la veritat que hi pogués haver en la notícia transmesa des de San Juan de Luz pels representants dels facciosos, segons la qual a Madrid es combat intensament al carrer contra els que dintre de la capital s'han sublevat per a ajudar els que assetgen Madrid.

El general Miaja, en conèixer aquesta notícia l'ha comentada humorísticament.—Febus.

Les obres del port de València

VALENCIA.—El cap del Govern ha inspeccionat, aquest matí, les obres que s'estan realitzant al port, quedant molt satisfet de la seva visita.—Fabra.

La defensa passiva de Madrid

VALENCIA.—La Gasetta publica un decret pel qual l'Estat es fa càrrec de les obres de defensa passiva de Madrid, i es concedeix un crèdit fins a 17.000.000 de pessetes per a sufragar les despeses que ocasioni.

Es construiran refugis d'una capacitat fins a 350.000 persones.

L'Ajuntament de Madrid es farà càr-

rec del pagament del personal sense que aquest pugui cobrar suplementos per cap concepte.—Fabra.

El pantà de Sorata

VALENCIA.—La Gasetta publica un decret aprovant el projecte d'obres del pantà de Sorata.—Fabra.

Estranger

4 tarda

Calma al Marroc francès

FEZ.—Encara que entre la població hi ha certa efervescència, la jornada d'ahir fou completament tranquil·la. Solament tingué de lamentar-se l'accident produït per l'explosió d'una bomba en ésser recollida de terra per un jove indígena, que ocasionà 12 ferits, entre aquests 7 nens.

Als obrers de Fez i Casablanca els han estat augmentats els jornals en un 40 per cent.—Fabra.

Troncoso demana la llibertat provisional

HENDAYA.—L'ex comandant Troncoso, cap dels serveis terroristes de Franco a la veïna República, detingut a Brest per l'intent d'assalt al submarí C 2, ha presentat al Tribunal la demanda de llibertat provisional, prometent sota paraula d'honor de militar, presentar-se al Jutge totes les vegades que ho requereixi la tramitació del procés fins al seu acabament.—Fabra.

Entreteniments de la premsa facciós

HENDAYA.—Els diaris que arriben del camp rebel, després de l'evacuació de Gijón van plens de comentaris i càbales de tota mena. Una de les coses que tenen més interès en fer remarcar és que de les 61 diòcesis que hi havia a Espanya, tots els bisbes, menys dos: els de Vitòria i Tarragona, han signat voluntàriament un document d'adhesió a Franco.

Cal fer remarcar que l'arquebisbe de Tarragona, que sortí cap a Roma el juliol del 36, s'ha negat sempre fer cap manifestació a favor dels rebels espanyols.

El bisbe de Vitòria va ésser perseguit pels requetés i falangistes, els quals pretien que es retractés de les seves simpaties pels nacionalistes.—Fabra.

Tots dos bisbes havien estat perseguïts pels governs de la monarquia i de la Dictadura.

La Conferència de Brussel·les

ROMA.—El govern italià ha designat al comte Ciano per a representar Itàlia a Brussel·les.

BERLIN.—El govern del Reich ha refusat la invitació per assistir a la Conferència de Brussel·les.

LONDRES.—Mr. Eden representarà Anglaterra a la conferència de Brussel·les.—Fabra.

LLEGIU

LLIBERTAT

Ajuntament de Mataró
Serveis d'Assistència Social

**Cupó dels Invàlids
Bon Cooperatiu**

Es posa a coneixement del públic en general que en el sorteig efectuat avui a la Conselleria d'Assistència Social, corresponent al dia 28 d'octubre del 1937, segons consta a l'acta a poder, d'aquesta Conselleria, el premi de vint-i-cinc pessetes ha correspost al

Número 115

Els números corresponents, premiats amb tres pessetes, són els següents:

015 - 215 - 315 - 415 - 515 - 615 - 715 - 815 - 915.

Mataró, 28 d'octubre del 1937.

El Conseller d'Assistència Social,
Josep Serra.

MANÇANILLA «LA MAJA»

XERES FINÍSSIM «PETRONIO»

MORALES PAREJA - XERES
Dipositari: MARTI FITÉ - MATARÓ

GLUFIX

La única pasta per enganxar,
insoluble a l'aigua.

Substitueix els líquids, gomes, etc.
Adhereix perfectament, vidre, marbre,
metalls, fusta, cartró i paper.

Demaneu-lo arreu.

14 HORES DIARIES

JUST ÉS, — DONCS, QUE **PAGUEU L'IMPOST** per l'ús d'aparells de Ràdio
a la GENERALITAT DE CATALUNYA

EL MAXIM SERVEI pel MINIM COST I

una emissora de 100 kw.

DIRECCIÓ GENERAL DE RADIODIFUSIÓ

- ...la Ràdio està a la vostra disposició, en servei d'avançada!
- ...gireu un botó i la Ràdio us serveix la darrera paraula de tot: de la guerra, de la política, de la cultura, de la música, del Teatre...
- ...la Ràdio és el ressò de tot el món!
- ...com es paga a totes les nacions on hi han emissores oficials.
- ...amb el producte d'aquest impost la Generalitat de Catalunya instal·larà
- ...capaç d'ésser oïda de tot Europa, amb programes extraordinaris i sense publicitat.

Biblioteques Públiques

De la Societat IRIS (Melchor de Palau, 25): Oberta els dies feiners del dilluns al divendres, de 8 a 10 de la nit; dissabtes i dies festius de 6 a 8 del vespre.

De la Societat ATENEU (Melchor de Palau, 3): Horari: Dies feiners, de 8 a 10 de la nit; dissabtes de 4 a 7 de la tarda i de 9 a 11 de la nit i diumenges i dies festius, de 11 a 1 del matí i de 4 a 8 del vespre.

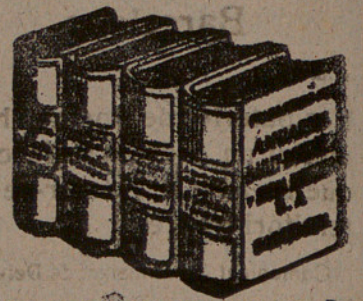
De la CAIXA D'ESTALVIS (Flassa de la Llibertat): Hores de lectura: Dimecres, dijous i divendres, del dilluns al dissabte, de 8 a 10 de la nit i de dos quarts de 6 a dos quarts de nou del vespre. Resta tancada els diumenges i festius.

De la SOCIETAT MODERNA FRA TERNITAT (Ciudadans, 22 i Cuba, 47): Oberta de dilluns a divendres, de 8 a 10 del vespre, i els dissabtes, de 4 a 6 de la tarda.

NO OBLIDIN QUE SÓN

4

els volums de que es compon un exemplar del

MANUAL GENERAL DE ESPAÑA
(Guia - Guías - Mapa)

Bases del Comerç, Indústria, Professions, etc. d'Espanya i Possessions

Unes 3.600 pàgines
Més de 2.500.000 de dades
Mapes Geogràfics - Índexs
Societat Estrangera i pel·lícula Universal

Preu d'un exemplar complet: **CENT PESSETES**
(Crua de port a tota Espanya)

Si vol anunciar eficaçment, anuncii en aquest Anuari!

Edicions Guías - Guías y Herra Revistas, S. A.
Enric Granados, 86 i 88 - BARCELONA

Tires paper gomat

per a protegir els vidres,
Impremta Minerva,
Barcelona, 13.

ANUNCIEU A
LLIBERTAT

Guia del Comerç, Indústria i professions de la Ciutat
Cases recomanables de Mataró, allistades per ordre alfabètic

ANISSATS

ANTONI GUALBA R. Casanova (Sta. Teresa), 30 - Tel. 64
Dipòsit de xampany Codorniu - Fassina de licors

J. MARTINEZ REGAS F. Galan, 282-284 - Tel. 157
Establertia en 1808. Licors, xarops, vins, xampany

BOMBETES ELECTRIQUES

MILESA F. Layret (Biada), 5 - Tel. 108
Bombetes elèctriques de tota mena

CALDERERIES

EMILI SURIA Bakunin (Churruca), 39 - Tel. 303
Caldefaccions a vapor i aigua calenta - Serpentina

CARBONS

COMPANIA GENERAL DE CARBONES
Per encàrrecs: J. ALBERCH, M. Riada (Sant Antoni), 70 - Tel. 7

FONDES

RESTAURANT MIR Enric Granados, 5 - Mataró
Tel. 423 - Especialitat en Banquets i abonaments

FUNERARIES

AGENCIA FUNERARIA «LA SEPULCRAL» de Miquel Junqueras
Cinto Verdaguier, 12 i F. Layret, 24 - Telèf. 111

FUNERARIA RIBAS
6 d'Octubre (Pujol), 58 - Telèfon 37

HERBORISTERIES

«LA ARGENTINA» Angel Guimerà, 16 bis
Plantes medicinals de totes menes

IMPRESSES

IMPRESA MINERVA Barcelona, 13 - Tel. 255
Treballs del ram i venda d'articles d'escriptori

MAQUINARIA

FONT INDUSTRIA COLLECTIVA Telèfon 28
Fundició de ferro i articles de Fumisteria

MAQUINES D'ESCRIURE

G. PARULL RENTER Argüelles, 34 - Tel. 362
Abonaments de neteja i conservació

METGES

DR. LLINÁS Malalties de la pell i sang
R. Casanova (Sta. Teresa), 50 - Dimecres i diumenges de 11 a 1

DR. J. BARBA RIERA Gola, Nas i Orelles
F. Galan, 419, pral. - Dimarts, dijous i dissabtes, de 4 a 6
Econòmica, de 6 a 8 - Diumenge, de 9 a 12

MODISTES

AGUSTINA COMAS Carles Marx (St. Joan), 16, segon
Modista - Confeccions - Preus econòmics

OBJECTES PER A REGAL

LA CARTUJA DE SEVILLA Rambla Mendizàbal, 52
Gust i economia

OCULISTES

DR. R. PERPIÑA B. Duruti (Sant Agustí), 53
Visita els dimecres al matí i dissabtes a la tarda